

Tevékenységi beszámoló

Pályázó szervezet neve: Koch Antal Földtani Társaság Egyesület

A projekt iktatási száma ESG-24/1-0036

A program címe: Nyári terepgyakorlat a BBTE Geológia szakos (magyar tagozat) diákjainak 2024

Időpont: 2024. július 1. és 2024. július 12.

Helyszín vagy földrajzi terület: Erdély: Szigethegység, Máramaros. Erdélyi-medence és Székelyföld

Főtámogató: a Romániai Magyar Demokrata Szövetséget és a Communitas Alapítvány

A Babeş-Bolyai Tudományegyetem magyar tannyelvű geológus képzésének kiemelt részét képezik a terepgyakorlatok. Ennek szellemében az első és másodéves diákok a tanulmányi év végén nyári terepi kirándulásokon vesznek részt. Így az évközben az előadások és laborgyakorlatok alatt megszerzett tudásuk terepi és gyakorlati hasznosítását is gyakorolják a diákok. E tevékenységek célkitűzései az egyes évfolyamok szerint változnak: míg az elsőévesek a terepi tevékenységek alapjaival ismerkednek és az alaptantárgyak tartalmi elemeit igyekeznek gyakorlatba ültetni, addig a másodévesek már az egyes szaktantárgyak révén megszerzett tudásukat mélyítik el.

A 2024. év nyári terepgyakorlaton összesen 23 személy vett részt: 17 diák (12 elsőéves és 5 másodéves), valamint BBTE Geológiai Intézete magyar tagozatának 5 főállású oktatója és 1 technikus, valamint óraadó tanára. A gyakorlat az alábbi tematikákat és helyszíneket foglalta magában.

A nyári terepgyakorlatok tematikája és időpontjai

Időpont	Tematika 1. év	Helyszínek
2024.07.01	A geológia terepi módszerei. A terepi helyszínek alatt érintett területeket geológiai felépítése és kőzetei (gyakorlatvezető dr. Gál Ágnes tanársegéd)	BBTE Geológiai Intézet
2024.07.02	Őslénytan (gyakorlatvezető dr. Silye Lóránd docens, dr. Kövecsi Szabolcs-Attila)	Kolozsvár-Betfia-Rév-Gyerőmonostor-Kolozsvár
2024.07.03	Őslénytan (gyakorlatvezető dr. Silye Lóránd docens, dr. Kövecsi Szabolcs-Attila)	Kolozsvár-Létka-Mojgrád-Kolozsvár

Koch Antal Földtani Társaság Egyesület
Asociația Societatea Geologică Koch Antal

Kolozsvár - Cluj-Napoca
www.foldtan.ro, office@foldtan.ro

adóazonosító szám (CIF): 27991851
IBAN: RO24BTRL01301205991131XX

2024.07.4	Őslénytan (gyakorlatvezető dr. Silye Lóránd docens, dr. Kövecsi Szabolcs-Attila)	Kolozsvár - Mihálc - Kolozsvár
2024.07.05	Általános földtan (gyakorlatvezető dr. Forray Ferenc docens, dr. Mosonyi Emília adjunktus)	Jósikafalva
2024.07.06	<i>Pihenőnap</i>	
2024.07.07	<i>Pihenőnap</i>	
2024.07.08	Ásványtan (gyakorlatvezető dr. Gál Ágnes tanársegéd)	Kolozsvár-Magyarláros-Kötelesmező-Felsőbánya-Nagybánya
2024.07.09	Ásványtan (gyakorlatvezető dr. Gál Ágnes tanársegéd)	Nagybánya-Fehértulipán-Gutin-hágó-Kakastaréj - Nagybánya
2024.07.10	Ásványtan (gyakorlatvezető dr. Gál Ágnes tanársegéd)	Nagybánya-Szinérváralja-Avasújfalu--Nagybánya
2024.07.11	Ásványtan (gyakorlatvezető dr. Gál Ágnes tanársegéd)	Nagybánya-Kereszthegy-Limpede-Nagybánya
2024.07.12	Ásványtan (gyakorlatvezető dr. Gál Ágnes tanársegéd)	Nagybánya-Kapnikbánya-Nagybánya Ásványtani Múzeum-Kolozsvár

Időpont	Tematika 2. év	Helyszínek
2024.07.01	A geológia terepi módszerei. A terepi helyszínek alatt érintett területeket geológiai felépítése és kőzetei (gyakorlatvezető dr. Gál Ágnes tanársegéd)	BBTE Geológiai Intézet
2024.07.02	Rétegtan és üledékes kőzettan (gyakorlatvezető dr. Silye Lóránd docens, dr. Kövecsi Szabolcs-Attila)	Kolozsvár-Betfia-Rév-Gyerőmonostor-Kolozsvár
2024.07.03	Rétegtan és üledékes kőzettan (gyakorlatvezető dr. Silye Lóránd docens, dr. Kövecsi Szabolcs-Attila)	Kolozsvár-Létka-Mojgrád-Kolozsvár
2024.07.04	Rétegtan és üledékes kőzettan (gyakorlatvezető dr. Silye Lóránd docens, dr. Kövecsi Szabolcs-Attila)	Kolozsvár - Mihálc - Kolozsvár

Koch Antal Földtani Társaság Egyesület
Asociația Societatea Geologică Koch Antal

Kolozsvár - Cluj-Napoca
www.foldtan.ro, office@foldtan.ro

adóazonosító szám (CIF): 27991851
IBAN: RO24BTRL01301205991131XX

2024.07.05	Magmás és metamorf kőzettan (gyakorlatvezető dr. Forray Ferenc docens, dr. Mosonyi Emília adjunktus)	Jósikafalva
2024.07.06	<i>Pihenőnap</i>	
2024.07.07	<i>Pihenőnap</i>	
2024.07.08	Geokémia és hidrogeológia (gyakorlatvezető dr. Kis Boglárka Mercedesz adjunktus; konzulensek: Szalay Roland doktoris hallgató, dr. Laczkó Attila Albert)	Csíkszentimrei Büdösfürdő- Csíkszereda
2024.07.09	Geokémia és hidrogeológia (gyakorlatvezető dr. Kis Boglárka Mercedesz adjunktus; konzulensek: Szalay Roland doktoris hallgató, dr. Laczkó Attila Albert)	Csíkszentimrei Büdösfürdő- Csíkszereda
2024.07.10	Geokémia és hidrogeológia (gyakorlatvezető dr. Kis Boglárka Mercedesz adjunktus; konzulensek: Szalay Roland doktoris hallgató, dr. Laczkó Attila Albert)	Csíkszentimrei Büdösfürdő- Csíkszereda

Az egyes tematikák és tevékenységek rövid leírása:

Általános földtan, magmás és metamorf kőzettan (terepvezetők dr. Forray Ferenc docens, dr. Mosonyi Emília adjunktus)

Jósikafalva: indulás előtt a diákok letöltötték telefonjukra a QField alkalmazást és az előkészített georeferált 1:50.000 geológiai térképeket (Gyalu és Kiskalota). Az alkalmazás lehetővé tette pontosan követni a geológiai térképen a vizsgált megállóhelyek területén előforduló kőzeteket. Az alkalmazás segítségével bejegyzéseket lehetett készíteni a helyszínen (GPS koordináták, kőzet típus, dőlés irány és szög, kép hozzárendelése, egy megszerkesztett séma alapján).

Az első két megálló a Meleg Szamos völgyében volt, ahol az Erdélyi-Szigethegység Szamos (Seria de Someș) térségében a diákok: csillámpalákat, gnejszek (kvarc + földpát). A diákok gyakoroltak a kőzetek/ásványok felismerését, strukturális elemek mérését (geológiai iránytű segítségével).

Ezután a Jósikafalva gátnál levő gránit kőfejtő környékének kőzeteit tanulmányozhatták a diákok: gránit, andezit, amfibolit stb. A kőfejtőben elmagyaráztuk, hogy a régebbi gránit testbe, a krétakor végén andezit összetételű magma nyomult be, kialakítva egy hidrotermás átalakulást az andezit telér mentén (kovásodás, agyagosodás (kaolin, illit)). A kevés szulfid (pirit) mállásából jaroszit, goetit képződött.

Ásványtan (terepvezető dr. Gál Ágnes tanársegéd)

A kötelesmezői kalcedonokat figyeltük meg az első megállóknál. Ezek a kalcedonok hidrotermás folyamatok során képződtek. Az anyakőzet mállási fázisait sikerült bemutatnunk és megfigyelni. A kötelesmezői kalcedonok kék színű megjelenésű kovák. A felsőbányai Mons Medius bányavidéken a Kék tó látványosságát és a két km hosszú telér felszíni kibúvását figyeltük meg. A következő ásványokat láttuk: kvarc, kalcit, szfalerit, galenit, pirit stb.

Fehértulipán egy geológiai megálló a Gutin hegységben, ahol az andezit és dácit kőzetek keverékévé egy tulipán három szirmának az alakzat jön létre. A következő kőzetalkotó ásványokat figyeltük meg: szanidin, hornblende, piroxének, stb. Kapnikbányán az alacsony szulfidizációs érctelep átalakulási termékeit és ércásványait kerestük és találtuk meg.

Koch Antal Földtani Társaság Egyesület
Asociația Societatea Geologică Koch Antal

Kolozsvár - Cluj-Napoca
www.foldtan.ro, office@foldtan.ro

adóazonosító szám (CIF): 27991851
IBAN: RO24BTRL01301205991131XX

A nagybányai Ásványtani múzeumban elismételtük a térség geológiáját kiterve közösen meglátogatott feltárásokra, majd a természeti szépségeket, az ásványokat figyeltük meg.

Geokémia és hidrogeológia (gyakorlatvezető dr. Kis Boglárka Mercedesz adjunktus; konzulensek: Szalay Roland mesteris hallgató, dr. Laczkó Attila Albert)

Június 27: utazás, megérkezés, terepi eligazítás, logisztika

Június 28: Rövid bevezető előadás a térség geológiájáról és ehhez kapcsolódó feladatlap kitöltése, megoldása. Terepbejárás reggeltől délutánig, amely során CO₂ és H₂S fluxus és koncentrációmérés történt mofettákban és a talajban, a területen található ásványvizek fizikai-kémiai tulajdonságának felmérése. Délután és este: a felhagyott cinnabarit bánya látogatása, a cinnabarit és ásványtársulásainak megkeresése, a kőzetek makroszkópos vizsgálata történt. Terepen előadást tartott Dr. Laczkó Attila geológus, aki a terület ásványtanából írta doktori dolgozatát. A felszíni bánya meglátogatása után megkerestük az erdőben a felhagyott bányatárnákat is.

Június 29: a terepen hallottak összefoglalója, a begyűjtött adatok értelmezése és kiértékelője, valamint a terepi feladatlap kitöltése/megoldása. Büdösfürdő elhagyása után Csíkszeredában megnéztük Barabási Albert László csíkszeredai születésű és az Amerikai Egyesült Államokban tevékenykedő hálózatkutató kiállítását a Csíki Múzeumban.

Őslénytan és üledékes kőzettan (terepvezető dr. Silye Lóránd docens, dr. Kövecsi Szabolcs-Attila)

Geológia szempontból lényeges ősmaradványok (gerinctelenek és gerincesek) gyűjtése különböző helyszíneken. Az egyes fosszilis maradványok vizsgálata, meghatározása, valamint a kőzetek korának és üledékesedési környezetének a megállapítása. Az egyes kőzettek jellemzése és elkülönítése, valamint a köztük levő tér-idő kapcsolatok megállapítása. Ugyanakkor az épített örökség (Porolissum) geológiai vonatkozásainak a megismerése.

A terepgyakorlat beszámolója elérhető a Koch Antal Földtani Társaság Egyesület honlapján (<https://foldtan.ro/terepgyakorlatok/>), míg képes élménybeszámolónk a BBTE magyar tannyelvű geológus képzésének Facebook oldalán (<https://tinyurl.com/yc4sa7k3>), és Instagram lapján (<https://www.instagram.com/p/DBv6AkEhHbG/>) olvasható.

Silye Lóránd, programfelelős